

8 februari 2021

Actief Aandeelhouderschaps- rapport

Q4 2020

Q4 2020 Actief aandeelhouderschap in een notendop

Als belegger is Rail & OV aandeelhouder en dus mede-eigenaar van een onderneming. Dat betekent dat het fonds invloed kan uitoefenen op het doen en laten van de onderneming. Deze invloed is één van de belangrijkste en meest effectieve middelen om ondernemingen aan te zetten om hun prestaties op het gebied van duurzaamheid te verbeteren.

Rail & OV kiest ervoor om geen invloed te verwerven in ondernemingen die actief zijn in de controversiële wapen-, tabak- en thermische kolensector. Rail & OV kan de aard van deze sectoren namelijk niet aanpassen. In alle overige sectoren wil Rail & OV wel beleggen, omdat het fonds meent dat in deze sectoren haar invloed ten positieve kan worden aangewend. Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) en engagement met ondernemingen zijn verschillende manieren waarop een aandeelhouder de ondernemingen kan aanzetten tot het verbeteren van duurzaamheidsprestaties. Hieronder volgt een korte samenvatting van de activiteiten op het gebied van actief aandeelhouderschap die Rail & OV in Q4 2020 heeft ontplooid.

Q4 2020 stemgedrag

504

AVA's waarop gestemd is

42

markten waarin gestemd is

71

% vergaderpunten gestemd conform management-voorstellen

46

% vergaderpunten gestemd conform aandeelhouders-voorstellen

Q4 2020 engagementprocedures

827

engagementprocedures

290

ondernemingen in engagementprocedures

45

engagementprocedures succesvol afgesloten

Q4 2020 nieuw uitgesloten ondernemingen en landen

0

ondernemingen betrokken bij controversiële wapens

42

ondernemingen betrokken bij de productie van tabak

4

ondernemingen betrokken bij thermische kolen

0

uitgesloten landen

Inhoudsopgave

Q4 2020 Actief aandeelhouderschap in een notendop	2
1 Stemgedrag - 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2020	4
1.1 Geografische verdeling stemgedrag	4
1.2 Managementvoorstellen	5
1.3 Aandeelhoudersvoorstellen	5
2 Engagement - 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2020	6
2.1 Strategisch engagement	6
2.2 Reactief engagement	7
2.3 Proactief engagement	7
2.4 Collectieve dialoog over de volledige aandelenportefeuille	10
3 Veranderingen in de uitsluitingslijst	12
Bijlage 1 Ondernemingen waarmee engagementprocedures worden gevoerd door EOS	15
Bijlage 2 Afkortingen- en begrippenlijst	34
Bijlage 3 Proactieve engagement thema's van EOS at Federated Hermes	36

1 Stemgedrag - 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2020

Als aandeelhouder heeft het fonds het recht om te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Rail & OV stemt op vrijwel alle aandeelhoudersvergaderingen¹, zelfs als er maar een klein deel van de aandelen in handen van het fonds is. Als basis voor het stemmen wordt het stembeleid van het fonds gebruikt, een code die gebaseerd is op internationale principes op het gebied van corporate governance, zoals de Nederlandse Corporate Governance Code, beter bekend als de "Code Tabaksblat", de richtlijnen van het International Corporate Governance Network (ICGN) en de richtlijnen van Eumedion.

1.1 Geografische verdeling stemgedrag

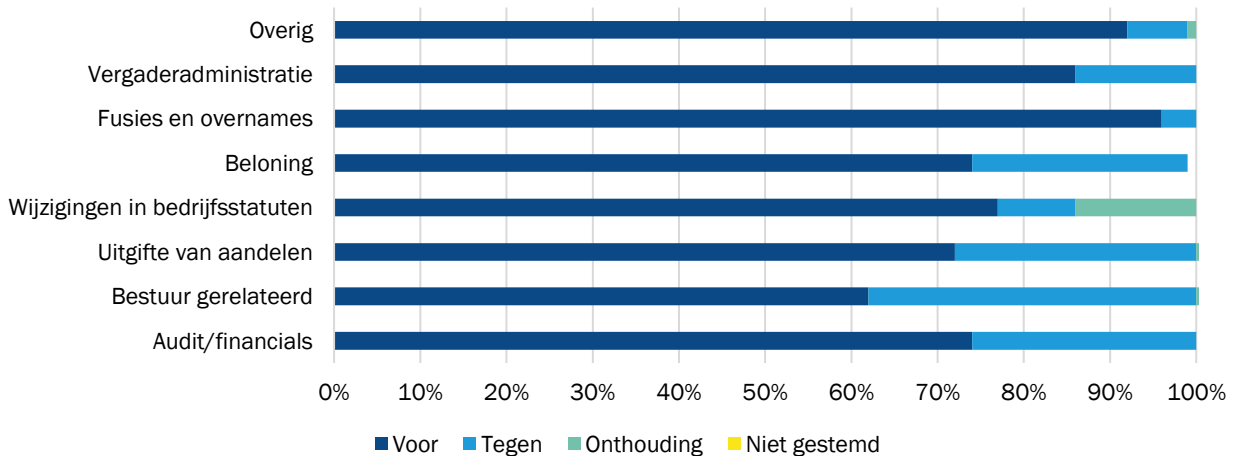

A: Afrika; B: Azië ex-Japan; C: Canada & Verenigde Staten; D: Europa; E: Japan; F: Latijns-Amerika en het Caribisch gebied; G: MENA; H: Oceanië

¹ In sommige gevallen wegen praktische beperkingen, zoals de kosten van het stemmen, niet op tegen de invloed die we op een onderneming uit kunnen oefenen. In dit geval kan de asset manager besluiten om niet te stemmen op de aandeelhoudersvergadering van die specifieke onderneming.

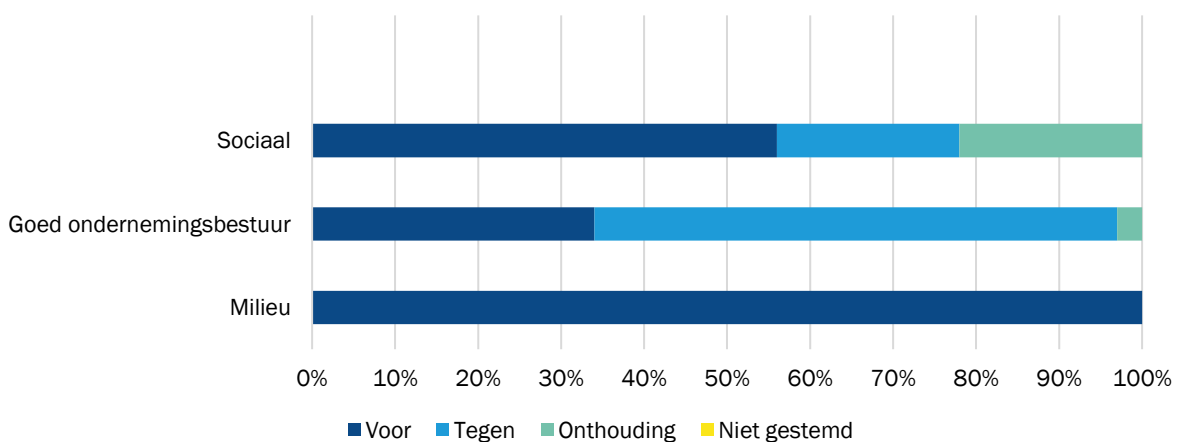
1.2 Managementvoorstellen

Tijdens een aandeelhoudersvergadering brengt het management van een onderneming stempunten in. Per stempunt mag het fonds een standpunt geven, samen met de andere aandeelhouders. Een gedetailleerd overzicht van de voorwaarden waarop het fonds voor of tegen een managementvoorstel stemt, is beschikbaar in het stembeleid.

1.3 Aandeelhoudersvoorstellen

Ook aandeelhouders mogen stempunten indienen op een vergadering. Dit heet een aandeelhoudersvoorstel. Aandeelhouders dienen resoluties in die betrekking hebben op corporate governance, zoals de beloning van bestuurders, of op kwesties gerelateerd aan maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen, zoals klimaatverandering, arbeidsrelaties, mensenrechten en dierenwelzijn. Rail & OV stemt voor een aandeelhoudersvoorstel als het voorstel goed uitgewerkt is en duidelijke doelstellingen bevat die het maatschappelijk verantwoord ondernemen beleid en de transparantie van een onderneming verbeteren.

2 Engagement - 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2020

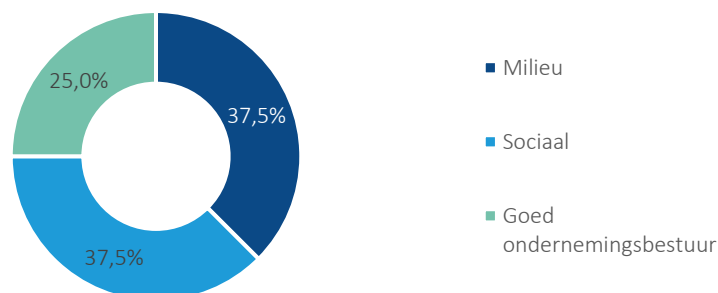
Naast het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen gaat het fonds in gesprek met de ondernemingen in portefeuille. Het doel van een engagementprocedure is het verbeteren van de prestaties van ondernemingen op het gebied van milieu, sociaal en goed ondernemingsbestuur (ESG). Door actief de dialoog aan te gaan oefent het fonds ook naast de aandeelhoudersvergaderingen invloed uit op de duurzaamheidsprestaties van het bedrijf.

2.1 Strategisch engagement

Strategisch engagement is het reguliere contact dat een portefeuillemanager heeft met ondernemingen uit de portefeuille. In deze gesprekken wordt naast financiële vraagstukken ook informatie ingewonnen op het gebied van sociale aspecten, milieu en goed ondernemingsbestuur. Waar nodig worden ook gewenste verbeteringen op deze aspecten besproken. Dit soort gesprekken vinden plaats met ondernemingen die al in de portefeuille zitten, maar ook met portefeuillekandidaten.

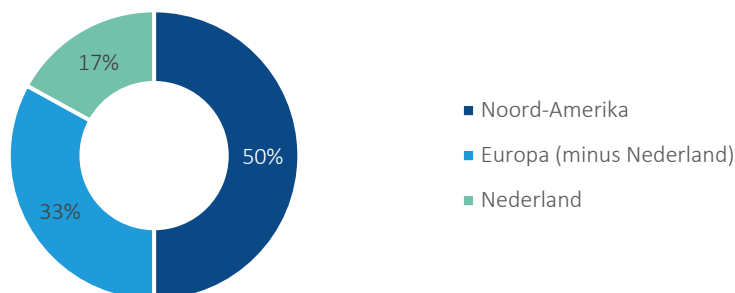
In Q4 2020 heeft het fonds de volgende strategische engagementprocedures gevoerd.

Verdeling naar onderwerp*

*Per onderneming kunnen meerdere ESG-onderwerpen besproken worden. Ook kunnen er met dezelfde onderneming meerdere engagementgesprekken gevoerd worden.

Regioverdeling

2.2 Reactief engagement

Reactief engagement gaat een stap verder dan het strategisch engagement en kent een intensiever traject. Het fonds kan hiertoe besluiten als geconstateerd wordt dat een onderneming waarin wordt belegd handelt op een manier die indruist tegen het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen van het fonds. Er zijn in dit geval sterke vermoedens dat een onderneming de minimale maatschappelijk verantwoord beleggen voorwaarden van het fonds schendt.

Het doel van reactief engagement is om in eerste instantie de oorzaak en aard van de schending te onderzoeken. Tijdens dit proces worden concrete doelen gesteld om zaken te verbeteren. Deze moeten binnen een realistische termijn verwezenlijkt worden. Als een onderneming onvoldoende verbetering laat zien, kan het fonds besluiten om zijn stemgedrag aan te passen, geen leningen meer te verstrekken of niet langer in de onderneming te beleggen.

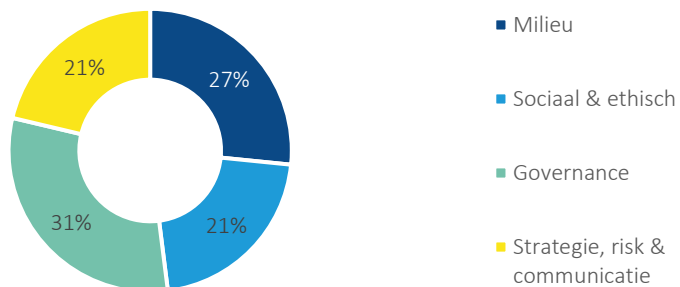
In Q4 zijn aan de engagementlijst, vanwege UN Global Compact schendingen, 13 nieuwe ondernemingen toegevoegd. In totaal zijn in de portefeuille 110 ondernemingen die geïdentificeerd zijn als UN Global Compact schender, waarvan er 19 zijn als ernstige schenders geclassificeerd moeten worden.

2.3 Proactief engagement

Proactief engagement focust meer dan reactief engagement op de toekomst van een onderneming. Bij proactief engagement wordt uitgegaan van verschillende sectoroverstijgende thema's die een potentieel (toekomstig) risico voor ondernemingen vormen. Per thema wordt beoordeeld voor welke sectoren en ondernemingen het risico het grootst is. Engagement thema's voor 2020-2021 zijn beschikbaar in Bijlage 3. Proactief engagement wordt namens het fonds door EOS at Federated Hermes (EOS) uitgevoerd.

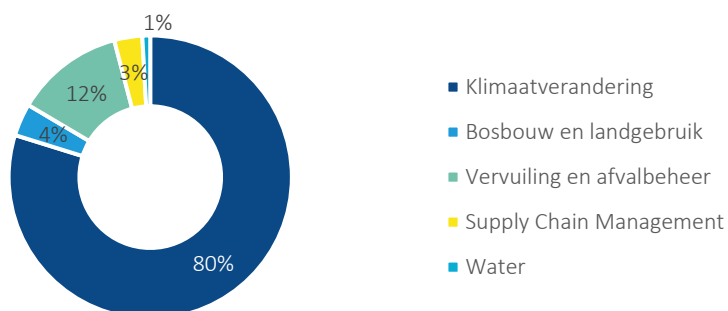
In Q4 2020 heeft het fonds de volgende proactieve engagementprocedures gevoerd²:

Verdeling naar onderwerp*

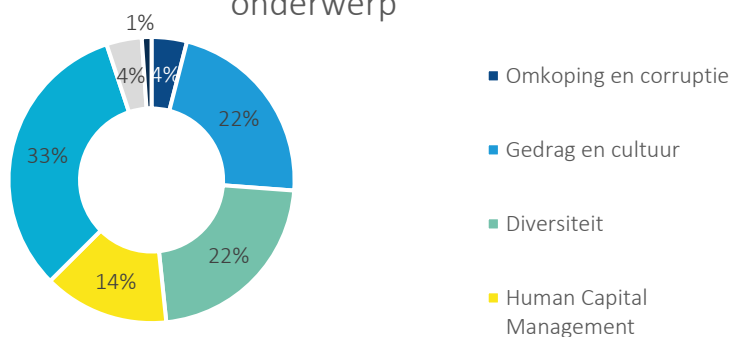

*Per onderneming kunnen meerdere ESG-onderwerpen besproken worden. Ook kunnen er met dezelfde onderneming meerdere engagementgesprekken gevoerd worden.

Engagements milieu, per onderwerp

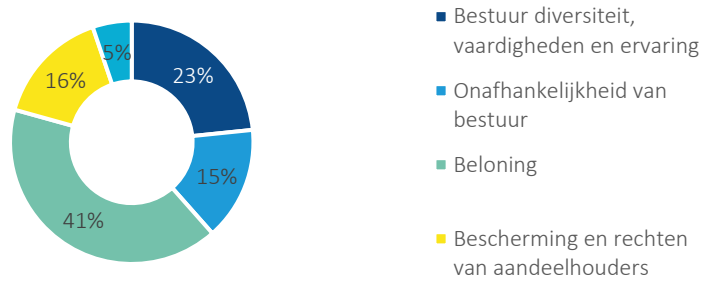

Engagements sociaal & ethisch, per onderwerp

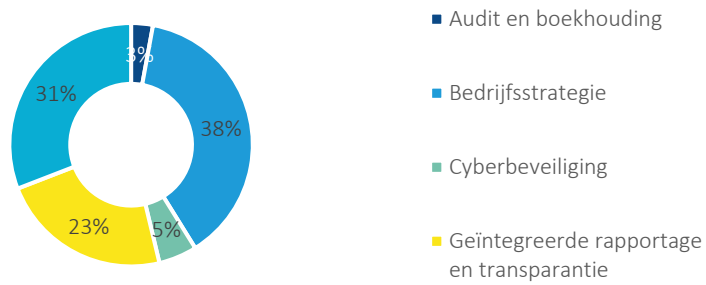

² De gegevens zijn gebaseerd op de engagementprocedures per 30 september 2020 en de portefeuille per 30 november 2020.

Engagements goed ondernemingsbestuur, per onderwerp

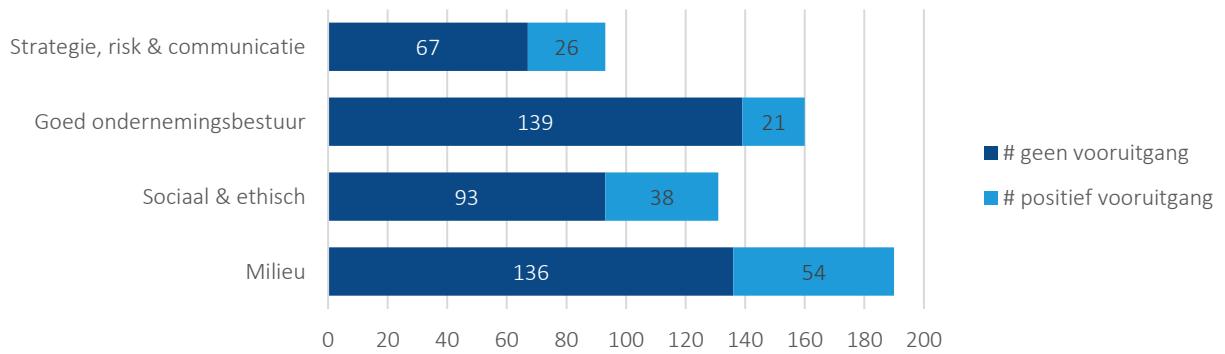

Engagements strategie, risk & communicatie, per onderwerp

Tot en met Q4 2020 is de volgende vooruitgang geboekt in de proactieve engagementprocedures:

Engagement vooruitgang

In augustus 2018 is EOS (at Federated Hermes) een engagementprocedure met Baidu gestart. In een bijeenkomst met de medeoprichter van Baidu, de voorzitter en CEO van Baidu en de CFO, heeft EOS zijn bezorgdheid geuit over het risico dat het bedrijf niet voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Sinds 2019 is het engagement uitgebreid met onderwerpen zoals het verantwoord gebruik van big data en kunstmatige intelligentie. Tussen 2018 en juni 2020 had EOS in totaal negen contactmomenten met Baidu. In 2019 introduceerde het bedrijf een governance structuur met 'Three Lines of Defense' (3LoD) en verfijnde deze in 2020 om informatiebeveiliging en privacy van persoonsgegevens te waarborgen. Het systeem dat privacygegevens beschermt staat onder toezicht van de Baidu-commissie voor gegevensbescherming die bestaat uit het topmanagement van Baidu. Het bedrijf heeft daarnaast meerdere commissies opgericht, zoals commissies voor beroepsethiek en veiligheid, die wijzen op een cultuurverandering binnen het bedrijf. Tenslotte is een proces ontwikkeld, die tegemoetkomt aan ons verzoek inzake openbaarmaking over hoe het bedrijf zijn klanten ondersteunt en hun feedback integreert. EOS blijft engagement met Baidu voeren op kunstmatige intelligentie en content governance.

2.4 Collectieve dialoog over de volledige aandelenportefeuille

Rail & OV werkt ook samen met externe partijen voor het voeren van dialogen met ondernemingen. De reden voor het zoeken van samenwerking is dat een grote(re) groep beleggers die samen de dialoog aangaat in veel gevallen meer invloed kan uitoefenen dan één individuele belegger. Deze collectieve dialoogprocedures dienen primair om ondernemingen te motiveren tot en te ondersteunen bij het doorvoeren van verbeteringen op gebied van ESG.

Principles of Responsible Investing (PRI)

Rail & OV werkt op dit moment internationaal met andere beleggers samen in PRI verband. De PRI brengt internationale beleggers samen om de dialoog met ondernemingen aan te gaan. De PRI stelt de thema's op en kiest welke ondernemingen worden aangesproken. Vervolgens kan iedere investeerder voor zichzelf beslissen om wel/niet te participeren. Rail & OV neemt aan deze engagements deel als de thema's aansluiten bij het maatschappelijk verantwoord beleggen beleid van het fonds en de betreffende ondernemingen in de portefeuille zitten.

Op dit moment participeert het fonds in de volgende dialoogprocedures van de PRI:

Onderwerp dialoog	Startdatum	Onderwerp	Aantal ondernemingen	... waarvan in de aandelenportefeuille	... waarvan in de SAP
Methaan	2017 (april)	Milieu	29	8	0
Klimaatverandering	2017 (dec)	Milieu	51	14	1

Kinderarbeid in de kobaltketen	2018 (feb)	Sociaal	16	12	0
Verantwoorde winning van kobalt	2019 (jan)	Sociaal	19	13	1
Arbeidsomstandigheden in de kledingsector (leveranciersketen)	2019 (mrt)	Sociaal	27	8	2
Mensenrechtenrisico's in de autonome regio Xinjiang	2020 (dec)	Sociaal	13	11	2

Vanaf Q4 2020 is Rail & OV een supporting investor bij de PRI collectieve engagementprocedure 'Human Rights Risks in Xinjiang Uyghur Autonomous Region' (Mensenrechtenrisico's in de autonome regio Xinjiang). Het doel van het engagement is ondernemingen te vragen om transparanter te zijn over hun arbeids- en mensenrechten due diligence praktijken. Hierbij gaat het met name over Oeigoeren, een etnische en religieuze minderheid in China uit de provincie Xinjiang, die volgens verschillende internationale rapporten onder omstandigheden moeten werken die dwangarbeid suggereren.

Eumedion

Voor de dialoog met Nederlandse bedrijven werkt Rail & OV samen met Eumedion. Nederlandse pensioenfondsen spreken middels het Eumedion collectief met Nederlandse bedrijven. De meeste van deze procedures vinden plaats op en rondom de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen. Rail & OV treedt op als 'lead belegger' voor de Nederlandse bedrijven in de SAP. In Q4 2020 was er een voorbereidend gesprek met Randstad voor de 2021 aandeelhoudersvergadering.

3 Veranderingen in de uitsluitingslijst

Op basis van principiële overwegingen sluit Rail & OV een aantal bedrijven uit van investeringen. Zo worden bedrijven die actief zijn in controversiële wapens, tabak en thermische kolen uitgesloten. Het fonds sluit ook ondernemingen uit als engagementprocedures niet succesvol binnen een redelijke periode zijn afgesloten. Dochterondernemingen van bedrijven op de uitsluitingslijst worden uitgesloten indien redelijkerwijs verwacht mag worden dat zij eenzelfde beleid hanteren en/of betrokken zijn bij vergelijkbare activiteiten als waar het moederbedrijf voor is uitgesloten. Moederondernemingen worden automatisch uitgesloten als zij een aandeel hebben van meer dan 20% in een onderneming op de uitsluitingslijst. Dit om te voorkomen dat een onderneming bepaalde activiteiten continueert door deze onder te brengen in een dochteronderneming.

Tot slot sluit het fonds staatsobligaties van enkele landen uit. Hierbij baseert het fonds zich op de besluiten van de VN-Veiligheidsraad en eigen onderzoek. Bedrijven die voor meer dan 20% staatseigendom zijn van landen op de uitsluitingslijst worden ook uitgesloten van investeringen.

De uitsluitingscriteria zijn beschikbaar op de website van Rail & OV.

Hierbij een overzicht van veranderingen op de uitsluitingslijst in Q4 2020:

Onderneming	Reden ³	Status
Al-Eqbal Co. for Investment Plc		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Badeco Adria dd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
BOTS, Inc		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
British American Tobacco Chile Operaciones S.A.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
British American Tobacco Zimbabwe (Zimbabwe)		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
British American Tobacco Zambia (Zambia)		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Bulgartabac Holding AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Capital Power Corporation		Verwijderd aan de uitsluitingslijst
China Boton Group Co Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
China Coal Xinji Energy Co.,Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Coka Duvanska Industrija AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst

³ Volledige legenda is beschikbaar in Bijlage 2.

CTO Public Co. Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Duvanska Industrija a.d. Bujanovac		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Fauji Fertilizer Bin Qasim Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Goce Delchev-Bulgartabak AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Golden Tobacco LTD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Hanjaya Mandala Sampoerna Tbk		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Henan Dayou Energy Co., Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Hoang Long Group		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Jerusalem Cigarette co. LTD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Karelia Tobacco Co., Inc.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Khyber Tobacco Co Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
LT Group, Inc.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Ngan Son JSC		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Nicotiana BT Holding AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
NTC Industries Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Pakistan Tobacco Co. Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Philip Morris (Pakistan) Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Philip Morris Operations AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
PT Bentoel International Investama Tbk		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
PT Wismilak Inti Makmur Tbk		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Pyxus International Inc		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
RWE Aktiengesellschaft		Verwijderd aan de uitsluitingslijst
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co.,Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Sinnar Bidi Udyog Ltd		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Slantse Stara Zagora Tabac AD		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Societe Ivoirienne des Tabacs SA (SITAB)		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst

Tanzania Cigarette Co. Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Ten Pao Group Holdings Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Tian Chang Group Holdings Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Tutunski Kombinat AD Prilep		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Union Investment Corp.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Union Tobacco & Cigarette Industries Co		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Vapor Group, Inc.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
VaporBrands International Inc		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
VPR Brands LP		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Wee-Cig International Corp.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
West Indian Tobacco Co. Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst

 controversiële wapens; tabak producenten; steenkool sector

Bijlage 1 Ondernemingen waarmee engagementprocedures worden gevoerd door EOS

Stand per 31 december 2019 (wordt jaarlijks geüpdatet)

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat-verandering	Beheer van natuurlijke hulp-bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen-rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs-strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico-management
3M Co	•		•		•			•				
ABB Ltd				•	•		•	•	•	•		
Abbott Laboratories				•	•		•	•		•		
AbbVie Inc						•		•		•		
adidas AG		•			•			•			•	
Adobe Inc					•		•	•			•	
AIA Group Ltd					•					•	•	•
Air Liquide SA	•				•			•				
Akzo Nobel NV					•		•					
Alibaba Group Holding Ltd	•			•		•	•		•		•	•
Allergan PLC							•					
Allianz SE	•							•				
Allstate Corp/The	•				•					•		
Alphabet Inc				•	•	•	•	•	•	•		•
Altria Group Inc	•	•		•				•		•		
Amazon.com Inc	•				•		•	•			•	
America Movil SAB de CV				•			•		•			

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
American Electric Power Co Inc	•			•				•				
American Express Co					•							
American International Group Inc	•											
American Water Works Co Inc	•	•										
Amgen Inc							•	•				
Anglo American PLC	•	•	•		•			•				•
Anheuser-Busch InBev SA/NV		•	•		•		•	•			•	
Anthem Inc	•						•	•	•		•	
Antofagasta PLC	•						•					
AP Moller - Maersk A/S	•											
Apple Inc	•	•		•		•		•		•		
ArcelorMittal SA	•											•
ASML Holding NV				•	•							
Associated British Foods PLC	•	•	•		•		•	•				•
Astellas Pharma Inc							•					
AstraZeneca PLC							•	•		•		
AT&T Inc	•		•				•	•			•	•
Atlantia SpA							•					
Atlas Copco AB										•		•
Aviva PLC	•						•	•				
AXA SA	•							•				•

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Babcock International Group PLC							•	•				
BAE Systems PLC					•	•	•	•				
Baidu Inc				•	•	•	•		•		•	•
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	•						•				•	
Banco Santander SA	•			•			•	•		•		
Bank Mandiri Persero Tbk PT		•									•	
Bank of America Corp	•				•		•	•	•			
Bank of China Ltd									•			•
Bank of Montreal	•											
Bank of New York Mellon Corp/The					•			•				
Bank of Nova Scotia/The	•							•	•			
Bank Rakyat Indonesia Persero Tbk PT	•	•				•					•	•
Barclays PLC	•			•				•		•		•
Barrick Gold Corp		•					•	•		•		
BASF SE	•						•	•		•		
Bausch Health Cos Inc							•	•				
Baxter International Inc						•						
Bayer AG			•	•	•					•		•

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Bayerische Motoren Werke AG	•			•		•		•		•		•
Berkeley Group Holdings PLC					•		•	•				
Berkshire Hathaway Inc	•						•	•				
Best Buy Co Inc								•				
BHP Group PLC	•		•		•	•		•				
Biogen Inc							•	•			•	
BlackRock Inc							•					
BNP Paribas SA	•			•	•		•					
Boeing Co/The							•				•	
Booking Holdings Inc	•					•			•	•		
BP PLC	•			•				•		•	•	
Bristol-Myers Squibb Co				•		•	•	•	•			
British American Tobacco PLC	•	•			•			•				•
Broadcom Inc	•							•				
BT Group PLC								•				
Burberry Group PLC	•	•	•	•			•	•				
Canadian Imperial Bank of Commerce							•					
Canon Inc						•	•					
Capita PLC				•	•			•				
Capital One Financial Corp	•					•		•		•		•
Carlsberg A/S	•											
Carnival Corp	•						•	•				

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Caterpillar Inc			•		•	•	•	•				
Cemex SAB de CV	•	•					•					
Centrica PLC	•	•					•				•	
Chevron Corp	•			•				•				
China Construction Bank Corp	•											•
China Gas Holdings Ltd	•											
China Mobile Ltd	•			•	•		•			•		•
China Petroleum & Chemical Corp	•		•	•	•	•			•			•
Chubb Ltd							•	•				
Cie Financiere Richemont SA						•	•	•				
Cie Generale des Etablissements Michelin SCA					•			•				
Cigna Corp							•	•				
Cisco Systems Inc	•	•			•		•	•			•	
Citigroup Inc	•			•	•		•		•			
CK Hutchison Holdings Ltd			•			•					•	
CME Group Inc	•								•			
CNOOC Ltd	•						•			•		•
Coca-Cola Co/The	•	•	•			•		•				
Colgate- Palmolive Co	•						•	•				
Comcast Corp	•							•	•		•	•
Commonwealth Bank of Australia					•							

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Compass Group PLC	•	•	•	•	•		•	•				
ConocoPhillips	•							•			•	
Continental AG									•			
Costco Wholesale Corp	•				•		•				•	
Credit Suisse Group AG				•	•				•		•	•
CTBC Financial Holding Co Ltd	•			•			•					•
Cummins Inc					•			•				
CVS Health Corp												•
Daimler AG	•			•			•	•		•	•	
Danaher Corp							•		•			
Danone SA	•	•	•		•	•		•	•		•	
Danske Bank A/S	•			•								
DBS Group Holdings Ltd	•	•										•
Dentsu Group Inc					•		•	•				
Deutsche Bank AG				•				•		•		•
Deutsche Boerse AG							•	•				
Deutsche Telekom AG								•				
DexCom Inc						•	•	•	•		•	
Diageo PLC		•		•				•				
Dominion Energy Inc	•						•	•				•
DSV PANALPINA A/S	•	•										
Duke Energy Corp	•		•	•		•						•

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
DuPont de Nemours Inc	•						•		•	•	•	
E.ON SE								•		•		
East Japan Railway Co	•						•		•			
eBay Inc					•			•	•			
Edison International	•											
Eli Lilly & Co						•	•	•	•		•	•
Enel SpA	•											
Engie SA	•				•			•			•	
Eni SpA	•							•				
EOG Resources Inc	•						•	•				
Equifax Inc							•	•				•
Equinor ASA	•											
Exelon Corp	•	•					•	•				•
Exxon Mobil Corp	•			•			•					
Facebook Inc				•	•		•	•		•		•
FANUC Corp	•			•			•					
Fast Retailing Co Ltd			•		•							
FedEx Corp	•							•			•	•
Fiat Chrysler Automobiles NV							•	•	•			•
Fomento Economico Mexicano SAB de CV							•					
Ford Motor Co	•					•	•	•	•	•		
Fortum OYJ	•									•		

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Freeport- McMoRan Inc	•		•			•		•				•
Fresenius SE & Co KGaA								•				
FUJIFILM Holdings Corp		•					•				•	•
G4S PLC				•	•	•		•				
Gazprom PJSC	•						•					•
Geely Automobile Holdings Ltd	•					•	•		•			•
General Electric Co	•											
General Mills Inc	•					•						
General Motors Co	•						•	•		•	•	•
Gilead Sciences Inc	•					•		•				
GlaxoSmithKline PLC				•		•	•	•				
Glencore PLC				•	•	•	•					•
Goldman Sachs Group Inc/The				•				•				
Grupo Financiero Banorte SAB de CV							•					
Hana Financial Group Inc	•						•		•			•
HeidelbergCeme nt AG	•					•	•	•			•	
Heineken NV					•			•				
Hennes & Mauritz AB		•				•		•			•	
Home Depot Inc/The					•				•			

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Hon Hai Precision Industry Co Ltd	•				•	•	•				•	
Honda Motor Co Ltd	•					•	•		•			•
Honeywell International Inc	•							•			•	
Housing Development Finance Corp Ltd							•			•		
HP Inc	•	•			•		•					
HSBC Holdings PLC	•				•			•				
Hyundai Motor Co	•		•		•		•			•	•	
IAC/InterActiveCorp									•			
Imperial Brands PLC		•			•			•		•	•	
Industria de Diseno Textil SA		•										
Industrial & Commercial Bank of China Ltd	•			•		•	•			•		•
Infosys Ltd							•	•				
ING Groep NV								•				•
Inpex Corp	•				•	•	•			•		
Intel Corp	•	•		•	•		•	•		•		
InterContinental Hotels Group PLC	•				•			•				•
International Business Machines Corp	•						•	•		•	•	

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Itau Unibanco Holding SA	•									•		
J Sainsbury PLC			•		•	•					•	
Japan Tobacco Inc		•				•	•	•	•	•		
Jardine Matheson Holdings Ltd		•					•					
JD.com Inc			•		•	•		•				
Johnson & Johnson						•		•			•	•
JPMorgan Chase & Co	•					•	•	•			•	
Kansai Electric Power Co Inc/The		•		•			•	•	•	•		
Kao Corp							•					
KDDI Corp				•					•	•		
Kerry Group PLC					•							
Keyence Corp										•	•	
Kinder Morgan Inc/DE	•				•	•	•	•			•	
Kingfisher PLC											•	
Kirin Holdings Co Ltd			•		•	•	•		•	•		
Koninklijke Ahold Delhaize NV	•				•	•		•			•	
Kraft Heinz Co/The	•							•			•	
Kuala Lumpur Kepong Bhd		•			•							
Kyocera Corp							•	•	•			•
LafargeHolcim Ltd	•			•	•		•	•				

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Legal & General Group PLC	•											
LG Chem Ltd	•				•		•					
Linde PLC							•			•		•
Link REIT			•			•						
Lloyds Banking Group PLC							•				•	
Lockheed Martin Corp		•			•	•	•	•	•	•	•	
London Stock Exchange Group PLC							•	•				
L'Oreal SA					•		•					
LUKOIL PJSC	•						•					
LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton SE						•	•	•	•			
LyondellBasell Industries NV	•		•				•	•		•		
Marks & Spencer Group PLC	•				•	•	•					
Mastercard Inc					•		•	•				•
McDonald's Corp			•				•	•	•	•		
McKesson Corp	•			•	•		•	•				
Medtronic PLC							•	•		•		•
Merck & Co Inc						•	•	•				
MetLife Inc								•				
Microsoft Corp		•				•		•			•	
Mitsubishi Corp	•	•					•	•	•			
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	•									•		

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Mizuho Financial Group Inc	•							•	•	•		•
MMC Norilsk Nickel PJSC	•	•			•		•				•	
Mondelez International Inc		•				•	•	•				
Monster Beverage Corp	•				•		•	•			•	
Morgan Stanley	•										•	
MTN Group Ltd				•		•	•	•				
Muenchener Rueckversicherungs-Gesellschaft AG in Muenchen	•						•		•			
Murata Manufacturing Co Ltd							•		•		•	•
Mylan NV								•				
Naspers Ltd								•		•		
National Grid PLC	•						•	•		•		•
Nestle SA		•	•		•	•	•	•		•		
NetEase Inc											•	•
Netflix Inc	•				•			•	•			
NextEra Energy Inc	•					•	•	•				
NIKE Inc	•				•	•		•	•		•	
Nintendo Co Ltd	•						•			•		
Nippon Telegraph & Telephone Corp	•			•			•					
Nissan Motor Co Ltd	•			•		•	•	•		•		
Nomura Holdings Inc	•			•	•		•					

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Novartis AG				•	•	•	•	•		•	•	•
Novo Nordisk A/S			•		•		•					
NTT DOCOMO Inc						•	•		•			•
Nutrien Ltd		•			•	•	•			•		
NVIDIA Corp	•	•			•		•					
Occidental Petroleum Corp	•							•	•			
Olympus Corp							•				•	
Oracle Corp	•				•		•	•				
Orange SA									•			
Orsted A/S	•				•	•					•	
Palo Alto Networks Inc	•							•				
Panasonic Corp	•					•	•					
Pandora A/S										•		
PayPal Holdings Inc	•					•	•	•			•	
PepsiCo Inc		•	•			•	•	•				
Persimmon PLC								•		•		
PetroChina Co Ltd	•		•	•		•						
Petrofac Ltd				•				•				
Petroleo Brasileiro SA	•						•					•
Pfizer Inc						•	•					
Philip Morris International Inc										•		
Phillips 66	•					•		•			•	•
Ping An Insurance Group Co of China Ltd	•							•	•	•	•	•

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
PNC Financial Services Group Inc/The	•											
POSCO	•				•					•		•
Power Assets Holdings Ltd	•				•						•	
Procter & Gamble Co/The									•			
Prudential Financial Inc	•							•				
Prudential PLC					•			•				
Public Service Enterprise Group Inc	•				•							
QUALCOMM Inc								•	•		•	
Reckitt Benckiser Group PLC								•				
Reliance Industries Ltd	•				•			•				•
RELX PLC								•		•		
Renault SA	•						•	•		•		
Repsol SA	•				•		•	•				
Rio Tinto PLC	•	•						•				•
Roche Holding AG				•	•			•		•		
Rolls-Royce Holdings PLC	•			•	•			•				
Royal Bank of Canada	•							•				
Royal Bank of Scotland Group PLC	•							•	•	•		
Royal Dutch Shell PLC	•		•				•	•				•
RWE AG	•			•				•				

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
salesforce.com Inc	•				•			•	•	•		
Samsung Electronics Co Ltd	•			•	•	•	•	•	•	•	•	
Sanofi		•			•			•				
SAP SE						•	•	•				
Sasol Ltd	•			•	•	•						
Sberbank of Russia PJSC									•		•	•
Schlumberger Ltd	•				•			•				
Schneider Electric SE	•				•	•	•	•				•
Seven & i Holdings Co Ltd		•			•		•	•	•	•		
Severn Trent PLC				•	•					•		
Severstal PJSC	•				•							
Sherwin- Williams Co/The	•							•			•	
Shinhan Financial Group Co Ltd					•			•	•	•		•
Siam Cement PCL/The	•						•					
Siemens AG	•					•	•	•		•	•	
SK Holdings Co Ltd						•						
SK Hynix Inc	•			•	•		•				•	
SMC Corp/Japan											•	
Societe Generale SA	•							•				•
SoftBank Group Corp	•						•	•	•	•		•
Sony Corp					•	•		•		•	•	•

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Southern Co/The	•		•									
SSE PLC							•	•		•		
Standard Chartered PLC								•				
Starbucks Corp			•	•	•			•	•			
State Street Corp	•											
Stora Enso OYJ							•		•			
Subaru Corp	•					•	•		•	•		•
Sumitomo Mitsui Financial Group Inc	•								•			•
Suncor Energy Inc	•		•					•				
Suzano SA		•	•									
Suzuki Motor Corp	•						•		•			
Swedbank AB	•			•							•	
Swiss Re AG					•		•					
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	•	•										•
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	•			•		•	•	•		•		
Target Corp								•				
Telecom Italia SpA/Milano							•		•			
Tencent Holdings Ltd	•				•	•	•		•	•		•
Tesco PLC		•	•		•	•				•	•	
Tesla Inc	•				•		•		•	•	•	

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Teva Pharmaceutical Industries Ltd						•	•	•				
Texas Instruments Inc							•	•				
Thermo Fisher Scientific Inc						•	•	•			•	
TJX Cos Inc/The								•				
Tokyo Electric Power Co Holdings Inc	•									•		
Toray Industries Inc					•		•	•	•			
Toronto- Dominion Bank/The								•				
Toshiba Corp				•			•		•	•		
TOTAL SA	•				•		•		•			
Toyota Motor Corp	•				•	•	•		•			
Travelers Cos Inc/The	•						•			•	•	•
Tyson Foods Inc		•		•	•				•		•	
Uber Technologies Inc				•		•				•		
UBS Group AG				•								
UniCredit SpA	•				•			•				
Unilever NV		•	•					•		•		
Union Pacific Corp							•	•				
Uni-President Enterprises Corp	•	•	•				•					
United Parcel Service Inc	•						•		•			

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures											
	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
United Utilities Group PLC				•	•							
UnitedHealth Group Inc							•	•		•		
US Bancorp								•				
Vale SA	•		•			•	•	•	•	•		•
Valero Energy Corp	•							•			•	
Veolia Environnement SA	•				•		•	•				
Verizon Communications Inc					•		•					
Vinci SA	•				•			•				
Visa Inc							•	•				•
Vodafone Group PLC						•		•		•		•
Volkswagen AG				•		•	•	•			•	•
Volvo AB	•					•						
Walgreens Boots Alliance Inc							•				•	•
Walmart Inc	•							•				•
Walt Disney Co/The				•	•		•	•				
Waste Management Inc	•		•		•					•	•	
Wells Fargo & Co	•			•	•			•				
Whitbread PLC		•	•					•				
Worldpay Inc	•							•	•	•		•
WPP PLC				•	•			•		•		
XPO Logistics Inc						•	•	•				
Zoetis Inc			•		•	•	•					

	Onderwerp van engagementprocedures											
Onderneming	Klimaat- verandering	Beheer van natuurlijke hulp- bronnen	Vervuiling, afval en circulaire economie	Gedrag, cultuur en ethiek	Human Capital Management	Mensen- rechten	Effectiviteit van het bestuur	Beloning	Bescherming en rechten van aandeelhouders	Bedrijfs- strategie	Geïntegreerde rapportage en transparantie	Risico- management
Zurich Insurance Group AG	•							•				•

Bijlage 2 Afkortingen- en begrippenlijst

Begrip	Uitleg begrip
Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)	(Beursgenoteerde) ondernemingen hebben onder meer de verplichting minstens eenmaal per jaar een Algemene Vergadering van Aandeelhouders te organiseren. Aandeelhouders kunnen door het aan hun aandelenbezit verbonden stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders invloed uitoefenen.
Aandeelhouder	Als aandeelhouder is men eigenaar van aandelen en daardoor mede-eigenaar van de uitgevende onderneming. Door het aan een aandeel verbonden stemrecht kan een aandeelhouder invloed uitoefenen tijdens een Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Beloning	Financiële toekenningen, niet-financiële toekenningen en/of andere zaken van economische waarde in ruil voor het geleverde werk en/of diensten. Indien er op beloningen gestemd wordt gaat dit bijvoorbeeld over (i) het goedkeuren van het beloningsplan voor uitvoerende bestuurders, (ii) het goedkeuren van het beloningsplan voor de Raad van Commissarissen;
Bestuur gerelateerd	Zaken omtrent de samenstelling van het bestuur, zoals bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, de onafhankelijkheid van bestuurders, neventaken van bestuurders, etc.
Corporate governance	Het overkoepelende thema van goed ondernemingsbestuur. Onder andere bestuursgerelateerde zaken (onafhankelijkheid van bestuurders), beloningsbeleid, auditstructuur, etc. vallen onder dit overkoepelende begrip.
ESG	ESG-criteria zijn criteria op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur. ESG-integratie is het integreren van ESG-criteria in de beleggingsprocessen.
Fusies en overnames	Ondernemingen veranderen zo nu en dan hun organisatiestructuur. Dit kan door te reorganiseren, door met een andere onderneming te fuseren of een andere ondernemingen volledig over te nemen. Aandeelhouders hebben inspraak in dit soort beslissingen.
Jaarrekening en audit	Een onderneming legt over het algemeen zijn jaarrekening en accountantsverslag ter informatie en goedkeuring voor aan de aandeelhouders. Ook kan een aandeelhouder inspraak krijgen in de aanstelling/ verlenging van een externe accountant en vergoeding van accountant;
Kapitalisatie van de onderneming	De waarde van het aandelenkapitaal van een ondernemingen. Aandeelhouders krijgen vaak inspraak in de uitgifte van nieuwe aandelen of de inkoop van eigen aandelen.
Managementvoorstellen	Door het bestuur ingediende stempunten op de aandeelhoudersvergadering.
MVB	Maatschappelijk verantwoord beleggen. Een manier van beleggen waarin ESG-criteria worden meegenomen.
Principles for Responsible Investment (PRI)	De Principes voor Verantwoord Beleggen (PRI) van de Verenigde Naties zijn een raamwerk voor institutionele beleggers. Met deze in

	<p>april 2006 gelanceerde principes zorgen ze voor de integratie van zaken die betrekking hebben op het milieu, de samenleving en goed ondernemingsbestuur in het beleggingsbeleid. Meer informatie is te vinden op www.unpri.org.</p>
Stakeholders	<p>Stakeholders zijn de personen of organisaties die een belang hebben in een organisatie, van welke aard dan ook. Zij staan in wisselwerking met haar werkzaamheden, hebben deel aan haar bedrijfsresultaten, beïnvloeden haar prestatie of beoordelen haar economische, sociale en milieu-invloed.</p>
Stemrecht	<p>Aandelenbezit geeft de aandeelhouder stemrecht tijdens de (verplichte) jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Door middel van stemrecht kan een aandeelhouder invloed uitoefenen op het beleid van de onderneming.</p>
UN Global Compact	<p>De UN Global Compact is een oproep aan bedrijven om hun strategieën en activiteiten op één lijn te brengen met 10 principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsvoorwaarden, milieu en anticorruptie. Meer informatie is beschikbaar op https://gcnetherlands.nl/</p>
Uitsluiting (in relatie tot verantwoord beleggen)	<p>Uitsluiting betekent dat in bepaalde ondernemingen niet wordt geïnvesteerd. Bijvoorbeeld het uitsluiten van beleggingen in ondernemingen die producten maken die het fonds als controversieel beschouwt.</p>
	Controversiële wapens
	Tabak producenten
	Steenkool sector
	Niet succesvolle engagementprocedures

Bijlage 3 Proactieve engagement thema's van EOS at Federated Hermes

